

vil indtage i Nar, og straks opgive Forbring om, at saa et af vore Seminarier nedlagt. Jeg tror heller ikke, det i andre Henseender er rigtig for os stadig at være med til at forsøge Antallet af vore Statsanstalter og Antallet af vore Embedsmænd, naar vi kunne faa det samme udført ad anden Vej, eller i alt Fald det samme udført med det samme Antal Embedsmænd, som vi nu have. Erfaringen viser jo nemlig, at den private Uddannelse af Lærerkæfter tiltager, medens Uddannelsen paa Statsseminarierne aftaer. I de senere Aar ere jo ikke mindre end 60 pCt. af vore Lærerkæfter blevne uddannede privat. (Bjørn-bak: Hvorfor?). Fordi, antager jeg, man hellere gaar den Vej, thi ellers havde der vel ikke været noget i Vejen for, at Elever nok kunde være blevne optagne paa Statsanstalterne, da det viser sig, at disse ikke have haft det Antal, de kunde have, og navnlig da Ranum. Det ærede Medlem fra Slagelse (Dahl) erkendte, at paa det Omraade, som her tales om, nemlig Uddannelsen af Lærere for Forskolen og deres Gerning, var der en hel Del Jamlen, og det var dette, Forslaget skulde afhjælpe; men nu er der det mærkelige ved dette Forslag, at der ogsaa er en hel Del Jamlen, ja ikke saa lidt endda. Det man gør her, er at man giver en Lov om Oprettelse af en Statsanstalt til Uddannelse af Lærere, og ved denne skal der ansættes en Bestyrer med saa stor Løn, en eller to Lærere med saa og saa stor Løn, Opførelse af en Bygning, der koster saa og saa meget; men saa ikke videre. Den samme Jamlen findes her som ved Forskolen. Hvorledes det hele skal ordnes, saar Lovgivningsmagten ikke noget med at gøre, hvad disse Lærere skulle bestille, staar der heller ikke noget om i Forslaget; hvorledes det hele skal gaa, overlades ganske til Ministeren, og til vedkommende Forstander. Nej, det skulde jeg have fundet mig i, naar man var gaaet den Vej, at overgive det hele den private Mand, hvis Navn jeg har nævnt. Jeg mener i alt Fald, det er uheldigt, at det hele er saa famlende som det er. Naar Mindretallet alligevel har kunnet gaa med, saa er det som sagt kun under den Forudsætning, at Folketinget følger Mindretallet i at nedlægge et af de bestaaende Seminarier; thi sker det, saa opnaas der jo det, at Staten kommer ikke af med flere Penge — over for Staten er det altsaa det samme: vi slippe for et af vore Seminarier for Mænd og saa uddannede Kvinder i Stedet for. Under den Forudsætning har Mindretallet kunnet gaa med, ikke under nogen anden. Jeg

anbefaler ærede Medlemmer her i Tinget at slutte sig til Mindretallet ved at stemme for den af Mindretallet stillede Ændring under Nr. 6.

Falkenstjerne: Det er nærmest over for det ærede Medlem, som sidst talte, at jeg havde lyst til at gøre nogle Bemærkninger. Naar det ærede Medlem lagde Hovedvægten paa at faa et af de nu bestaaende Statsseminarier, særlig det i Ranum, nedlagt, saa kan jeg deri ikke ganske følge ham; ikke fordi jeg ikke finder, at det vilde være godt at naa til at faa Ranum Seminarium nedlagt, men fordi det forekommer mig, at Hovedvægten maa lægges paa et andet Punkt. Det der er det skadelige — jeg vil ikke bruge stærkere Udtryk, og vil derfor ikke sige: det, der er en Ulykke, men det, der i alt Fald er uheldigt, er ikke just, at vi have de bestaaende 4 Statsseminarier, men det er, at vi idet hele taget have en Seminarieordning, en Seminarieuddannelse, der er i allerhøjeste Grad uheldig, det er for mig det afgørende i hele dette Spørgsmaal. Derfor kunde jeg ønske, at man, da man i Fjor havde Seminarielønningsloven til Behandling, havde knyttet denne Lov, som det forekommer mig vilde ligge naturligt, sammen med en virkelig Omorganisation af hele vort Seminarievæsen, af Uddannelsen samt Antallet og hele Indretningen og Ordningen deraf. Men naar jeg ser Sagen paa den Maade, naar det for mig er det afgørende, at vi naa til en virkelig Reform af hele vort Seminarievæsen, saa bliver det Spørgsmaal: om Ranum nedlægges i dette Øjeblik, eller om Ranum nedlægges senere, om det varer 1 Aar eller 2 eller 3 Aar, inden Ranum nedlægges, for mig et underordnet Spørgsmaal over for selve Hovedspørgsmaalet, nemlig det at faa en virkelig Reform af vor Lærerruddannelse, og derfor kommer jeg til at se ganske anderledes paa Forslaget, end det ærede Medlem fra Ringkøbing (S. C. Christensen), idet jeg navnlig finder, at det foreliggende Forslag er et Forsøg paa en begyndende Reform af hele vort Seminarievæsen. Dette Forslag gaar jo ud paa at oprette en ny Uddannelsesskole, og det, der vilde naas derved, er ikke blot, som det ærede Medlem fra Ringkøbing udtrykte sig, at vi i Stedet for 4 faa 5 Seminarier; men vi faa et nyt Seminarium af en hel ny Art og en hel ny Karakter, hvor man vil slaa ind paa helt ny Principper, ny Veje for hele Uddannelsen. Det er for mig det afgørende ved hele denne Sag, og derfor betragter jeg Vedtagelsen af dette Forslag, ikke blot som et Fremskridt i og for sig, ikke blot